

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตร
อิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS IN IMPLEMENTING ISLAMIC STUDIES CURRICULUM
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE PRIMARY EDUCATIONAL
SURVICE AREA OFFICES IN THE THREE SOUTHERN BORDER PROVINCES

อนุมัติ มะรือสะ¹, ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์², สมเกียรติ ศรีจักรวาท²
ANUMAT MARUESA¹, PRAPATPONG SENARITH², SOMGIART SRIJAKGRAWARN²
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาในโรงเรียนรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 255 คน จาก 255 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย กำหนดขนาดโดยใช้สูตรยามาเน่ จำนวน 156 คน วิธิดำเนินการวิจัย มี 5 ขั้นตอนคือ (1) ศึกษาวรรณกรรม องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (3) สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ (4) เก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (5) วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษา เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.927 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.46$) โดยเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้กลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการ

¹ ปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² อาจารย์ สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

และด้านการนิเทศติดตาม ประเมินผลการสอนของครู (2) โมเดลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีตัวแปรดัชนีชี้วัดขององค์ประกอบทั้งหมด 13 ตัวแปร มีค่า Chi-square เท่ากับ 104.359 ค่า P-value เท่ากับ .001 ค่า df เท่ากับ 63 ค่า CMIN/df เท่ากับ 1.656 ค่า NFI เท่ากับ .917 ค่า CFI เท่ากับ .965 ค่า IFI เท่ากับ .965 และค่า RMSEA เท่ากับ .065

คำสำคัญ : 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. หลักสูตรอิสลามศึกษา 3. โรงเรียนประถมศึกษา 4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyze the factors supporting the academic leadership of the administrators in implementing Islamic studies curriculum in primary schools under the jurisdiction of the Primary Educational Service Area Offices in the three southern border provinces. The population of this study was 255 State-run primary school administrators carrying out Islamic studies curriculum in academic year 2013. A Taro Yamane' simple random method was used to draw a sample of 156 principle. The research method consists of 5 stages : (1) Review of literature and related document (2) Formulate a conceptual framework for research; (3) Develop and verify research instrument; (4) Collect data from the sample; and (5) Analyze data and present the results. The data were collected by a self-administered questionnaire with reliability 0.927. The statistical analysis used was frequency, percentage, mean, standard deviation. content analysis, and confirmatory factor analysis respectively.

The findings of this research revealed that (1) Academic leadership of administrators in implementing the Islamic studies curriculum in primary schools under the Primary Educational Service Area Offices in the three southern border provinces was at a high level ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.46). (2) An academic leadership model of the administrators in implementing Islamic studies curriculum in primary schools under the Primary Educational Service Area Offices in the three southern border provinces was consistent with empirical data. There were three factorial areas identified in the model, namely, instructional management, academic management strategies, and supervision

and evaluation of instructional activities. The model covered 13 variables with the chi-square values of 104.359, P-value of .001, df of 63, CMIN / df of 1.656, NFI of .917, CFI of .965, IFI of .965, and the RMSEA value of .065.

Keywords : 1. Academic leadership 2. Islamic studies curriculum
3. elementary schools 4. Primary Educational Service Area Office.

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ประเทศไทยประกอบด้วยชนชาติหลากหลายเผ่าพันธุ์ ซึ่งแต่ละเผ่าพันธุ์มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกัน โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่ประชากรส่วนใหญ่มักมีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ประชากรพื้นที่ดังกล่าวส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม พุทธภาษามลายูถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม และความต้องการของผู้เรียน ประชาชน และให้การศึกษา มีบทบาทในการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 2) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนรัฐ จึงต้องอาศัยการบริหารและการจัดการหลักสูตรอิสลามศึกษา ที่มีคุณภาพมากกว่าสถานศึกษาทั่วไป ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการเรียนการสอนยังประสบปัญหาอีกมาก โดยเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งนับว่าเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เต็มไปด้วยกลุ่มคนที่หลากหลายชาติพันธุ์ โดยร้อยละ 80 ของประชากรในพื้นที่เป็นชาวไทยมุสลิม การอบรมบ่มเพาะให้ลูกหลานเป็นมุสลิมที่ดีถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญของชีวิตศาสนาอิสลามจึงเป็นทั้งศาสนาและวิถีในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ (อมรวิชช์ นาครทรรพ, 2550, หน้า 25) อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนรัฐ ต้องอาศัยการบริหารและการจัดการหลักสูตรอิสลามศึกษา ที่มีคุณภาพมากกว่าสถานศึกษาทั่วไป ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุด จากปัญหาการใช้หลักสูตร ครูสอนอิสลามศึกษาส่วนใหญ่จะมีปัญหาว่าเนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับเวลาเรียน บางชั้นเรียนจึงสอนไม่ทันตามแผนการสอน ไม่มีห้องสำหรับจัดเป็นห้องละหมาด โดยเฉพาะครูสอนอิสลามศึกษาไม่มีทักษะในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ห้องสมุด ขาดทักษะการสอนการสอนอภิปรายกลุ่ม การแบ่งกลุ่ม ทำกิจกรรม ขาดความรู้ในการออกข้อสอบ และมีความต้องการการนิเทศให้มากขึ้น ครูสอนอิสลามศึกษาขาดเทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับคุณธรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ เทคนิคการสอนที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิด ทักษะค่านิยมและการจัดการตามที่หลักสูตรกำหนด ยังสอนแบบบรรยาย และยังต้องการให้มีการนิเทศผลอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ดังนั้นในการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทุกสถาบันก็จะเป็นในลักษณะ 2 ระบบ

คือ ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่ไปกับระบบการศึกษาวิชาศาสนา เพื่อให้ตรงตามความเชื่อ ความ ศรัทธาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อับดุลชะกูร์ บิน ฆาปีอียี ดินอะ, 2553, หน้า ออนไลน์)

จากแนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สภาพของปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ทางด้านอิสลามศึกษา โดยเฉพาะด้านหลักสูตรอิสลามศึกษา ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของการพัฒนาพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะ การจัดการศึกษาเพื่อเยาวชนที่ขาดโอกาสทางการเรียนรู้ ประเด็นของปัญหาข้างต้น จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายต่อผู้นำทางการศึกษา โดยเฉพาะการบริหารและการจัดการหลักสูตรอิสลามศึกษาจึงขึ้นอยู่กับ ภาวะผู้นำและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีระบบมีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม

ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนรัฐที่เข้าร่วมโครงการการจัดการเรียนการสอน อิสลามศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องดำเนินการบริหารและการจัดการหลักสูตรสายสามัญ ควบคู่กับหลักสูตรอิสลามศึกษาไปพร้อมๆกัน ผู้วิจัยจึงเกิดแรงจูงใจที่จะศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยัน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้จะ เป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ในอนาคตต่อไป

2. โจทย์วิจัย

องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลาม ศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้มีลักษณะอย่างไรบ้าง ?

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหาร หลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

4. สมมติฐานการวิจัย

โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตร อิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้นสอดคล้องกับสภาพบริบทสังคม เศรษฐกิจของพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ร่วมงานได้นำไปประพฤติปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

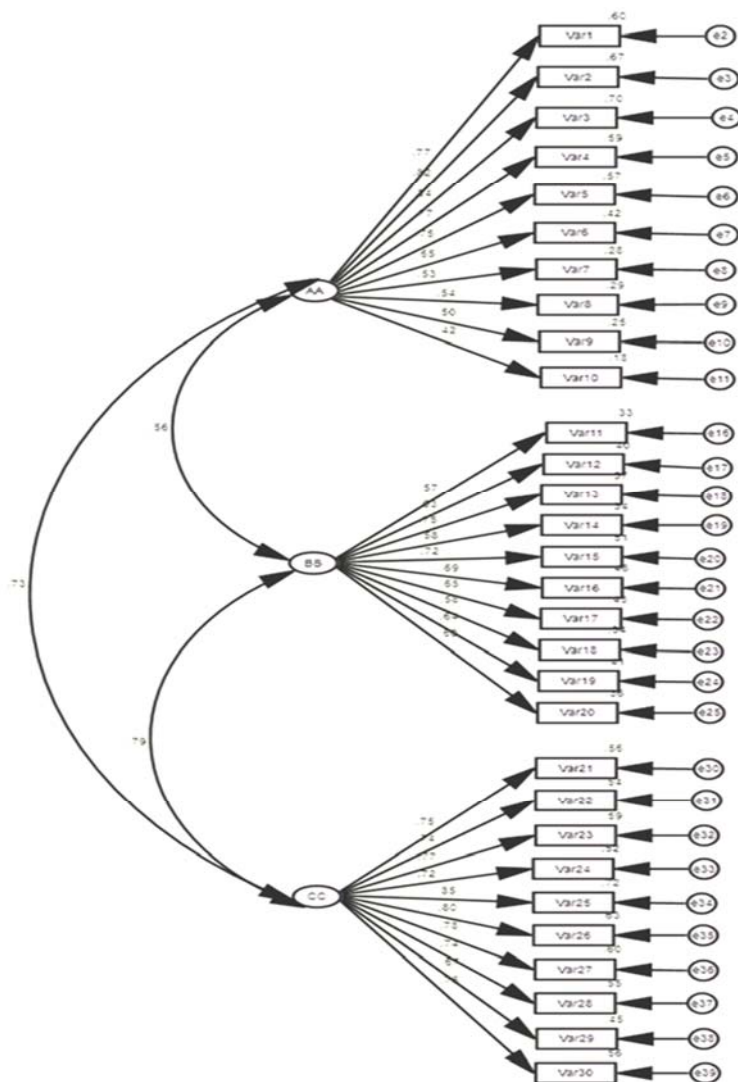
6. วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 156 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย กำหนดขนาดโดยใช้สูตรยามาเน ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาในโรงเรียนรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 255 คน จาก 255 โรงเรียน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอนคือ (1) ศึกษาวรรณกรรม องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (3) สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพ เครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน หาค่าความเที่ยงตรงโดยหาค่า IOC วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) (4) เก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (5) วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษา โดยพิจารณาจาก , S.D. ไคสแควร์(Chi-square,) , RMSEA, RMR, GFI, NFI และ CFI

7. ผลการวิจัย

ผลการประเมินความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม (Overall Model Fit Measure) พบว่า องค์ประกอบของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม ซึ่งบรรยายด้วยตัวแปรต้นชี้วัดขององค์ประกอบทั้งหมด 30 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ(factor loading) อยู่ระหว่าง 0.420 - 0.848 มีค่า Chi-square เท่ากับ 1406.295 ค่า P-value เท่ากับ .000 ค่า df เท่ากับ 402 ค่า CMIN/df เท่ากับ 3.498 ค่า NFI เท่ากับ .620 ค่า CFI เท่ากับ .692 ค่า IFI เท่ากับ .696 และค่า RMSEA เท่ากับ .127

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร : CFA
 chi-square =1406.295 p-value =.000 df =402 n = 156 CMIN/df =3.498
 NFI =.620 CFI =.692 IFI =.696 RMSEA =.127

ภาพที่ 1 แสดงโมเดลความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม
 (Overall Model Fit Measure)

จากภาพที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์โมเดลนี้ซึ่งมีตัวแปรต้นชี้วัดขององค์ประกอบทั้งหมด 30 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง 0.420 - 0.848 มีค่า Chi-square เท่ากับ 1406.295 ค่า P-value เท่ากับ .000 ค่า df เท่ากับ 402 ค่า CMIN/df เท่ากับ 3.498 ค่า NFI เท่ากับ .620 ค่า CFI เท่ากับ .692 ค่า IFI เท่ากับ .696 และ ค่า RMSEA เท่ากับ .127 ซึ่งเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่เหมาะสมในการยอมรับโมเดลหนึ่งๆ แล้ว จะพบว่าโมเดลนี้เป็นโมเดลที่ยังไม่เหมาะสมที่จะอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้กล่าวคือตัวแปรในโมเดลที่วัดองค์ประกอบควรจะต้องถูกพิจารณาใหม่ อีกทั้งเป็นไปตามหลักโมเดลประหยัด ปรากฏดังตารางที่ 1 และ ภาพที่ 2 องค์ประกอบ

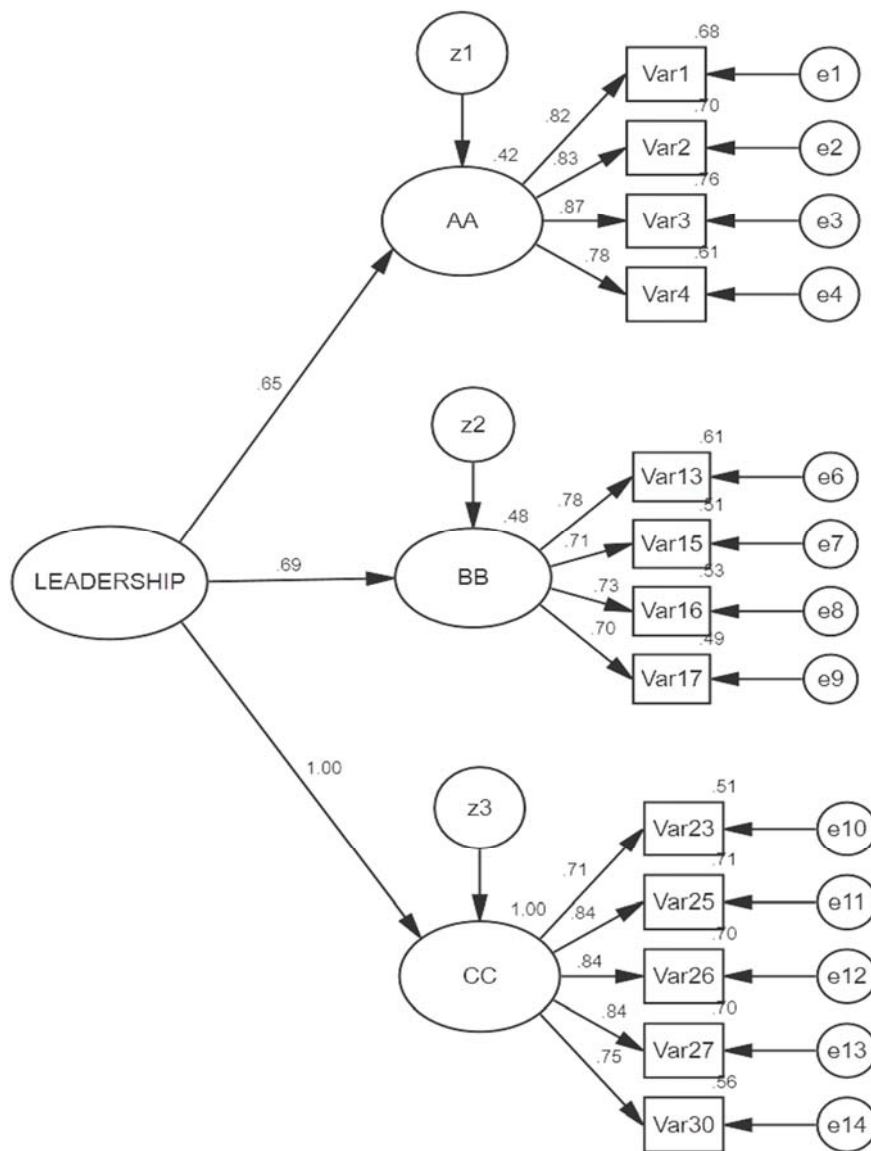
ของโมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) ซึ่งบรรยายด้วยตัวแปรต้นชี้วัดขององค์ประกอบทั้งหมด 13 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง 0.697 – 0.869 มีค่า Chi-square เท่ากับ 104.359 ค่า P-value เท่ากับ .001 ค่า df เท่ากับ 63 ค่า CMIN/df เท่ากับ 1.656 ค่า NFI เท่ากับ .917 ค่า CFI เท่ากับ .965 IFI เท่ากับ .965 และค่า RMSEA เท่ากับ .065

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสถิติทดสอบ C.R. องค์ประกอบของโมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit)

	ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	S.E.	C.R.	P
BB	<---	LEADERDHIP	0.695	0.159	5.852 ***
AA	<---	LEADERDHIP	0.646		
CC	<---	LEADERDHIP	1.00	0.2	6.819 ***
Var1	<---	AA	0.824		
Var2	<---	AA	0.834	0.089	11.972 ***
Var3	<---	AA	0.869	0.089	12.623 ***
Var4	<---	AA	0.78	0.093	10.918 ***
Var13	<---	BB	0.781		
Var15	<---	BB	0.714	0.126	8.488 ***
Var16	<---	BB	0.729	0.101	8.666 ***
Var17	<---	BB	0.697	0.103	8.282 ***
Var23	<---	CC	0.715		
Var25	<---	CC	0.843	0.115	10.023 ***
Var26	<---	CC	0.839	0.121	9.976 ***
Var27	<---	CC	0.837	0.124	9.953 ***
Var30	<---	CC	0.751	0.122	8.95 ***

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอำนาจหน้าที่ทางวิชาการของผู้บริหาร : CFA (MODEL FIT)
 chi-square =104.359 p-value =.001 df =63 n = 156 CMIN/df =1.656
 NFI =.917 CFI =.965 IFI =.965 RMSEA =.065

ภาพที่ 2 แสดงโมเดลความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit)

จากภาพที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์โมเดลนี้ซึ่งมีตัวแปรต้นชี้วัดขององค์ประกอบทั้งหมด 13 ตัวแปรมีค่า Chi-square เท่ากับ 104.359 ค่า P-value เท่ากับ .001 ค่า df เท่ากับ 63 ค่า CMIN/df เท่ากับ 1.656 ค่า NFI เท่ากับ .917 ค่า CFI เท่ากับ .965 ค่า IFI เท่ากับ .965 และค่า RMSEA เท่ากับ .065 ซึ่งเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่เหมาะสมในการยอมรับโมเดลหนึ่งๆ แล้ว จะพบว่า โมเดลนี้เป็นโมเดลที่เหมาะสมที่จะอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีค่า CMIN/df ไม่เกิน 3 ค่า NFI ,CFI, GFI มากกว่า .9 และค่า RMSEA ไม่เกิน .08 และค่า CMIN/df ไม่เกิน 3 เป็นโมเดล ที่มีความ

สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) สามารถที่จะนำไปอธิบายค่าสถิติต่าง ๆ ต่อไปได้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่ดีที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในโมเดลนี้จะพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนด้านการนิเทศติดตาม ประเมินผลการสอนของครู (CC) มีค่ามากที่สุดเท่ากับ 1.00 ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู (BB) คือเท่ากับ .695 และด้านการใช้กลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการ (AA) มีค่าเท่ากับ .646 ตามลำดับ

8. สรุปผลการวิจัย

โมเดลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีตัวแปรดัชนีชี้วัดขององค์ประกอบทั้งหมด 13 ตัวแปร มีค่า Chi-square เท่ากับ 104.359 ค่า P-value เท่ากับ .001 ค่า df เท่ากับ 63 ค่า CMIN/df เท่ากับ 1.656 ค่า NFI เท่ากับ .917 ค่า CFI เท่ากับ .965 ค่า IFI เท่ากับ .965 และค่า RMSEA เท่ากับ .065 จะพบว่าโมเดลนี้เป็นโมเดลที่เหมาะสมที่จะอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีค่า CMIN/df ไม่เกิน 3 ค่า NFI, CFI, GFI มากกว่า .9 และค่า RMSEA ไม่เกิน .08 และค่า CMIN/df ไม่เกิน 3 เป็นโมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) สามารถที่จะนำไปอธิบายค่าสถิติต่าง ๆ ต่อไปได้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่ดีที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

9. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญต่อการนิเทศติดตาม ประเมินผลการสอนของครู เป็นผู้นำทางวิชาการเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชนและผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดให้มีการนิเทศติดตามผล สอดคล้องกับแนวคิดของ Wildy and Dimmock (1993 อ้างถึงใน ประยูร อาคม, 2548, หน้า 13) ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องสืบเสาะหาแนวทางที่ดีและเหมาะสมที่สุดสำหรับการพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา

กำกับติดตามนิเทศครู สอดคล้องกับวิรุฬ เกิดภักดี(2551,หน้า 100-102) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียนอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน อีกทั้งสอดคล้องกับ กิรดา โชติช่วง (2553,หน้า 88-89) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน ต้นแบบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการใช้หลักสูตร โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร ด้านการบริการแหล่งวิทยาการและด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับกิตติพงษ์ พงศ์ยะ (2554,หน้า 93-95) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า โมเดลองค์ประกอบ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด ลำปางมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อตัวแปรสังเกตโดยวิธีของ Schmid และ Leiman ที่พบว่าดัชนีที่ทำหน้าที่วัดองค์ประกอบหลัก (LEADERSHIP) ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร ได้ดีที่สุดคือ Var25 (73.6%) มีการประเมินกระบวนการนิเทศในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ Var26 (65.1%) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การจัดการ นิเทศกับสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่อง ส่วนดัชนีที่วัดองค์ประกอบหลักได้น้อยที่สุดคือ Var5 (20.7%) เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานการพัฒนา งานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญต่อการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการสอนของครู เป็นผู้นำทางวิชาการเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชนและผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องม ีบทบาทสำคัญในการกำหนดให้มีการนิเทศติดตามผลการส่งเสริมการใช้หลักสูตรจะช่วยให้หลักสูตร บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำที่ดี มีภาวะผู้นำสูง มีพฤติกรรมบริหารที่ดี สามารถชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานเพื่อนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมายขององค์การภาวะผู้นำ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาของโรงเรียนทั้งนี้เพราะการ

ที่โรงเรียนจะมีการพัฒนามีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการนำและการใช้ภาวะผู้นำในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นของผู้บริหาร สอดคล้องกับแนวคิดของ Wildy and Dimmock (1993 อ้างถึงใน ประยูร อาคม, 2548, หน้า 13) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องสืบเสาะหาแนวทางที่ดีและเหมาะสมที่สุดสำหรับการพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา มีกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอน กำกับติดตามนิเทศครู เป็นคณะอำนวยการหรือประสานงานและส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด สร้อยน้ำ และมณฑนา อินทุสมิตร (2554, หน้า 26) ที่สรุปไว้ว่า ผู้บริหารที่มีความสามารถควรเข้าไปมีส่วนร่วมเรื่องกระบวนการสอน ปรับปรุงการปฏิบัติการหลักๆ ทางด้านการคิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ต้องเป็นผู้ประสานงานและควบคุมงานวิชาการ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนร่วมกับคณะครู แนวคิดเน้นความสำคัญที่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ติดตามการดูแลความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นภาพลักษณ์ของผู้นำทางวิชาการในอนาคต ต้องมีพื้นฐานค่านิยมความเชื่อและประสบการณ์ วิสัยทัศน์ มีการวางกลยุทธ์

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

10.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถนำองค์ประกอบที่ผ่านการวิเคราะห์ ยืนยันได้ด้วยข้อมูลทางสถิติไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนใช้เป็นแบบประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

10.1.2 ควรนำองค์ประกอบที่ผ่านการวิเคราะห์ ยืนยันได้ด้วยข้อมูลทางสถิตินี้ ให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานวิชาการ หรือการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนและคุณภาพครูผู้สอนให้สูงขึ้น

10.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาภาวะผู้นำทั้งสามด้านให้สูงขึ้น ซึ่งประกอบด้วยด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้กลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศติดตาม ประเมินผลการสอนของครู โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำในการบริหารองค์การ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่บริหารงานตาม

ภารกิจขององค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีหน้าที่ในการบริหารงานจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลายอย่าง เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการเรียนการสอนของโรงเรียน คุณภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนและความเจริญก้าวหน้าโรงเรียน

10.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

จากข้อค้นพบจากการวิจัย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการใช้กลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการ (AA) ในโมเดลนี้ จะพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของตัวแปรเรียงจากค่ามากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนางานวิชาการที่ชัดเจน (Var3) เท่ากับ .869 มีการวางแผนพัฒนางานวิชาการและกำหนดวิธีการดำเนินงานให้ตรงตามเป้าหมายของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด(Var2) เท่ากับ .834 มีการประชุมเพื่อชี้แจงให้ครูทราบถึงวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษา (Var1) เท่ากับ .824 เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา (Var4) เท่ากับ .780 ตามลำดับ และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบด้านนี้ได้ร้อยละ 42 ซึ่งตัวแปรสังเกตทั้ง 4 ตัวแปรนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบด้านนี้ได้เพียงร้อยละ 42 เท่านั้น ไม่ถึงร้อยละ 50 ดังนั้นควรศึกษาวิจัยเชิงสาเหตุหรือวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ว่าจะมีตัวแปรสังเกตตัวอื่นที่จะเป็นองค์ประกอบนี้

11. บรรณานุกรม / เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ พงศ์ยะ. (2553). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- กิตติ โชติช่วง. (2553). ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยูร อาคม. (2548). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายอำเภอสังขม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิรุฬ เกิดภักดี. (2551). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตบางขุนเทียน. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สมคิด
สร้อยน้ำ และ มัณฑนา อินทุสมิต (2554), “บทสรุปและประเด็นสำหรับการศึกษาภาวะ
ผู้นำในอนาคต ภาวะผู้บริหาร”. เอกสารการประชุมสัมมนา เรื่องผู้บริหารกับการ
ปฏิรูปการศึกษา (โครงการปริญญาเอก สาขา บริหารการศึกษา). 2/3 -72/3-8. 4
กรกฎาคม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อมรวิทย์ นาคทรพร (2550), อมรวิทย์เสนอการพัฒนาครูเป็นยุทธศาสตร์แห่งชาติ,
สืบค้น 7/6/2558 จาก [http://school.obec.go.th/kroosakon/news/
view.php?no=107](http://school.obec.go.th/kroosakon/news/view.php?no=107).

อับดุลชะกูร์ บิน ซาปีย์ ดินอะ (2553), การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของ
ประเทศไทย, [ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2553]. จาก [http://www.
oknation.net/blog/print.php](http://www.oknation.net/blog/print.php).

12. คำขอบคุณ

ดุชนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาดุชนิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ศรีจักรวาท อาจารย์ที่ปรึกษาดุชนิ
พนธ์ร่วม ผู้ซึ่งกรุณาเปิดโอกาสและสิ่งดีๆ เหล่านี้ให้ทั้งความรู้ คำปรึกษา แนวคิด คอยดูแลเอาใจใส่
ช่วยเหลือผู้วิจัยเมื่อประสบปัญหาต่างๆ ในการดำเนินการวิจัยและได้เสียสละเวลาตรวจทาน แก้ไข
ดุชนิพนธ์ฉบับนี้ จนกระทั่งงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีทุกท่านที่ได้ให้ความรู้
แนวคิด แนะนำแนวทางในการศึกษาวิจัยและให้กำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ผู้อำนวยการโรงเรียน
ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลและทดลองเครื่องมือซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการ
ทำวิจัย ท้ายที่สุดนี้ขอกราบบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่รักเคารพทุกท่านที่ได้อบรมสั่ง
สอนผู้วิจัยมา และขอบคุณญาติพี่น้อง ที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา จนทำให้ดุชนิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี